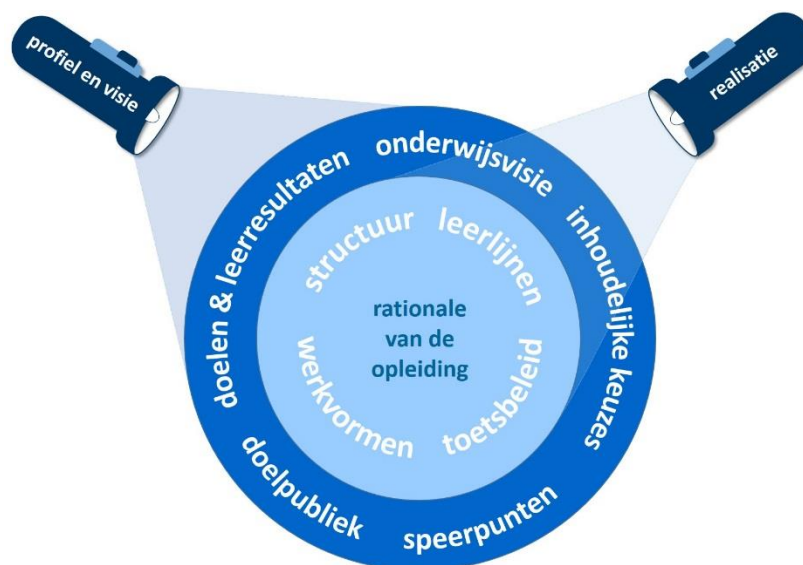

BLAUWDROUK

BACHELOR IN DE TANDHEELKUNDE

MASTER IN DE TANDHEELKUNDE

FACULTEIT GENEESKUNDE

OKTOBER 2019

1 Visie en profiel van de opleiding

1.1 Doelstellingen, leerresultaten en vormingsdoelen

De opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde van de KU Leuven hebben de ambitie om mondartsen op te leiden die ten volle kunnen participeren aan de mondzorg van de 21ste eeuw. Om deze doelstelling te realiseren staat geïntegreerd en probleemoplossend klinisch redeneren en handelen centraal in de opleidingen. Tijdens de bacheloropleiding verwerven studenten hiervoor de nodige kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes in de basiselementen van de (tand)heelkunde. Tijdens de masteropleiding ontwikkelen studenten meer gevorderde competenties, die ze toepassen in levensechte situaties volgens de principes van *evidence-based medicine and dentistry*.

Geïntegreerd en probleemoplossend klinisch redeneren en handelen houdt concreet in dat studenten een brede waaier aan competenties verwerven, die aansluiten bij de zeven rollen van het internationale CanMEDS model¹. Dit model wordt gebruikt als referentiekader voor de opleidingen bachelor en master tandheelkunde. De opleidingsspecifieke leerresultaten en vormingsdoelen geven weer welke competenties een afgestudeerde mondarts machtig moet zijn (bijlage 1). De basismondarts is bekwaam als:

Medisch deskundige, die preventieve en interventionele behandelingen biedt, kaderend binnen eerstelijns zorgverlening, om de (mond)gezondheid van patiënten te vrijwaren en/of te herstellen

Communicator, die blijk geeft van een empathische houding en voldoende ruimte laat voor inspraak en betrokkenheid van de patiënt en zijn/haar naasten;

Samenwerker, die op een integere en verantwoordelijke manier kan functioneren binnen een interdisciplinair en interprofessioneel team;

Manager, die deontologisch handelt rekening houdend met het bredere gezondheidssysteem, wettelijk kader en de financieel-economische implicaties van tandheelkundige zorgverstrekking voor de maatschappij en de patiënt;

Gezondheidsbevorderaar, die aandacht heeft voor patiëntveiligheid, primaire en secundaire preventie ten aanzien van de individuele patiënt en de algemene bevolking;

Wetenschapper, die dankzij een houding van levenslang leren zorg kan verstrekken die beantwoordt aan de meest recente stand van de wetenschappen;

Professional, die bereid is om zich voortdurend in te spannen om zorg te verlenen volgens de geldende medische, deontologische, juridische en ethische standaarden.

1.2 Visie op onderwijs

De opleidingen tandheelkunde willen bijdragen aan de professionele vorming van toekomstige mondartsen, die in staat zijn om in samenwerking met andere disciplines bij te dragen aan een hoogwaardige mondzorg. Deze ambitie wordt verwezenlijkt door studenten doorheen hun leertraject uit te dagen om te reflecteren over hun professioneel toekomstbeeld, het beeld van de mondarts die zij later willen worden. Een geïntegreerde benadering van verschillende disciplines zorgt ervoor dat de focus van de studenten verder gaat dan slechts de tand. De opleidingen tandheelkunde dagen studenten uit om naast de tand ook met de mond en het lichaam rekening te houden gedurende hun behandeling.

¹ Frank JR, Snell L, Sherbino J, editors. CanMEDS 2015 Physician Competency Framework. Ottawa: Royal College of Physicians and Surgeons of Canada; 2015.

Gelijktijdig wordt er nadruk gelegd op de rol van preventie voor het voorkomen van mondgezondheidsproblemen en wordt er stilgestaan bij de maatschappelijke aspecten van tandheelkundige zorgen.

Om studenten voeling te geven met het latere beroepsleven willen de opleidingen tandheelkunde een leeromgeving creëren waarin **Levensrecht Leren** centraal staat. Leerinhouden worden zo veel mogelijk praktijkgericht aangereikt aan de hand van authentieke leertaken en reële praktijkcasussen. Het verbinden van theoretische inzichten met ervaringen uit de klinische praktijk ondersteunt studenten immers om hun kennis, vaardigheden en attitudes te integreren in hun klinisch handelen. Daarom implementeert de opleiding van meet af aan specifieke tandheelkundige klinische toepassingen die progressief aan belang winnen doorheen de opleiding. Op deze wijze verwerven studenten reeds van bij de aanvang van de opleiding de verschillende competenties die noodzakelijk zijn om het beroep van tandarts uit te oefenen. Door middel van een stage dienen de studenten aan te tonen dat ze de nodige competenties ook werkelijk beheersen. Naast de praktijkgerichtheid is er de academische basis van de opleiding, die zorgt voor de kennisontwikkeling tijdens de opleiding en voor het aannemen van een attitude van **Levenslang Leren** om zich na de opleiding verder te ontplooien en bij te scholen.

1.3 Speerpunten van de opleiding

De leerresultaten en visie liggen ten grondslag aan de volgende speerpunten van de opleidingen:

1. De opleidingen focussen op een **grondige theoretische kennis** in de basiswetenschappen en (bio)medische disciplines, zodat studenten de onderliggende principes en mechanismen van het lichaam, hoofd en hals in ziekte en gezondheid begrijpen. Deze parate kennis stelt hen immers in staat om later nog niet eerder geziene ziektebeelden en nieuwe evoluties in medisch denken en handelen in te schatten en te beoordelen.
2. De **wetenschappelijke gerichtheid** van de opleiding houdt in dat de aangeboden inhouden wetenschappelijk onderbouwd zijn. Daarnaast ontwikkelen studenten via de leerlijn wetenschappelijke vorming, de competenties die ze nodig hebben om wetenschappelijk onderbouwde zorg aan de patiënt te verlenen.
3. Door middel van **vaardigheidstraining** leren studenten de vertaalslag te maken van kennis naar toepassing, waarbij zij progressief meer verantwoordelijkheid nemen. Aanvankelijk worden de beoogde vaardigheden aangeleerd in een gecontroleerde, pre-klinische omgeving, zoals het vaardigheidscentrum. Naarmate de opleiding vordert, worden de studenten steeds meer geconfronteerd met authentieke medische situaties.
4. De opleidingen focussen zich ten slotte niet alleen op de puur medische tandarts-patiëntrelatie, maar profileren zich eveneens door de aandacht voor **mens, milieu en maatschappij**. De studenten worden gestimuleerd om de verbondenheid tussen de exacte wetenschap en de zorg en de rol hiervan in de cultuur bespreekbaar te maken.

1.4 Doelpubliek

Om de opleiding te kunnen aanvatten, dienen studenten geslaagd en gunstig gerangschikt te zijn voor het **toelatingsexamen tandarts** dat georganiseerd wordt door de Vlaamse overheid.

Van startende studenten wordt verwacht dat zij zowel intellectuele, communicatieve, sociale als manuele vaardigheden bezitten. Daarnaast is ook het beschikken over een fijne motoriek typisch voor de tandheelkunde. In de mondzorgsector wordt steeds meer met loepbrillen en operatiemicroscopen gewerkt, daarom is ook een behoorlijk gezichts- en concentratievermogen aan te raden.

1.5 Loopbaanmogelijkheden

Na de master in de tandheelkunde dienen de studenten het Postgraduaat in de Algemene Tandheelkunde te volgen om de erkenning als algemeen tandarts te verkrijgen. Tevens kunnen zij zich verder specialiseren in één van de 5 sub-disciplines (endodontologie, orthodontie, kindertandheelkunde en bijzondere mondzorg, parodontologie of restauratieve tandheelkunde) of in forensische tandheelkunde. Meer informatie over deze opleidingen is terug te vinden in de blauwdruk van de master-na-master in de specialistische mondzorg of de blauwdruk van de master-na-master in Forensic Odontology.

Afgestudeerde algemene tandartsen hebben verschillende loopbaanmogelijkheden. Vele tandartsen in ons land werken in een **eenpersoonspraktijk**. Omwille van de stijgende uitrustingskosten neemt het aantal **groepspraktijken** gestadig toe. Een aantal tandartsen zijn naast hun praktijk ook verbonden aan een **ziekenhuis** of een **verpleeginstelling** zoals een rusthuis of een instelling voor mensen met een beperking. De toenemende mobiliteit, dankzij de Europese integratie, opent ook wegen naar het buitenland.

Voor tandartsen die zich specialiseren in één van de sub-disciplines is er de mogelijkheid om een **specialisatiepraktijk** te voeren. De specialisten nemen, in samenspraak met de algemene tandarts, de huisarts of de arts-specialist, de meer complexe behandelingen voor hun rekening en werken op doorverwijzing.

2 Realisatie van visie en profiel

2.1 Organisatorische omkadering van de opleiding

De bachelor en master in de tandheelkunde worden ingericht aan de Faculteit Geneeskunde, die op haar beurt onder de Groep Biomedische Wetenschappen van de KU Leuven ressorteert. De bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding worden georganiseerd in Leuven. De organisatie, didactische vormgeving en kwaliteitsbewaking van de opleiding vallen onder de bevoegdheid van de **Permanente Onderwijscommissie (POC)**, die geleid wordt door de programmadirecteur. De POC wordt hierin bijgestaan door tal van medewerkers uit de verschillende facultaire diensten, die elk vanuit hun eigen specifieke expertise (bijv. planning, toetsing, studieloopbaanbegeleiding, werkvormen, stages, ...) het onderwijs mee vormgeven en de docenten ondersteunen.

De opleidingen kennen een nauwe samenwerking met UZ Leuven. Deze inbedding garandeert het aanbod aan patiënten van alle leeftijden en met diverse medische problematiek. Tijdens het Postgraduaat in de Algemene Tandheelkunde wordt het klinisch deel van de opleiding opgenomen door een erkende stagemeester in een perifere praktijk.

Om de opleiding wetenschappelijk te onderbouwen en te voeden vanuit de praktijk wordt het onderwijs verzorgd door **docenten met een uitgebreide domeinspecifieke expertise**. Zij zijn onder meer betrokken bij verschillende onderzoeksprojecten en internationale netwerken van de departementen van de Groep Biomedische Wetenschappen.

2.2 Structuur en opbouw

De opleidingsonderdelen van de bachelor- en masteropleiding tandheelkunde kunnen ingedeeld worden in zes groepen: basiswetenschappen, medische opleidingsonderdelen, biomedische opleidingsonderdelen, wetenschappelijke vorming, vaardigheidstraining en mens, milieu en maatschappij. Binnen elke groep wordt de graad van specialisatie en complexiteit gradueel opgebouwd en wordt er steeds meer zelfstandigheid van studenten verwacht. Het relatieve gewicht van elke groep verschilt per fase. Terwijl de basiswetenschappen geleidelijk aan afnemen, gaat gradueel meer aandacht uit naar preklinische en tot slot klinische vaardigheidstraining.

De **bacheloropleiding** bestaat uit 180 studiepunten, verdeeld over drie opleidingsfasen. Reeds vanaf de eerste fase in de bacheloropleiding wordt er vaardigheidstraining voorzien. Dit zorgt ervoor dat studenten de link tussen theorie en praktijk ervaren en vanaf de start voeling krijgen met de toekomstige beroepscontext. In de tweede bachelorfase doen studenten hun eerste ervaringen op binnen de klinische context door middel van een kijkstage, om vervolgens in de derde fase effectief zelf aan de slag te gaan. Naast de vaardigheidstraining is ook de wetenschappelijke vorming vanaf de eerste fase aanwezig in de opleiding. Studenten leren kritisch om te gaan met literatuur en leren op een onderzoeksgebaseerde wijze te denken en te handelen. Aan het einde van de bacheloropleiding tonen studenten aan dat zij de nodige wetenschappelijke competenties verworven hebben door zelfstandig of in groep wetenschappelijke teksten te schrijven.

De **masteropleiding** tandheelkunde is een tweejarige opleiding van 120 studiepunten. Praktijkervaring opdoen omvat een groot onderdeel van de masteropleiding. De vaardigheden die studenten eerder via preklinische oefeningen in het vaardigheidscentrum hebben verworven, gaan ze toetsen aan de praktijk. Studenten komen met de veelzijdigheid van het beroep in aanraking tijdens een interne en externe stage. Daarnaast daagt de masteropleiding studenten ook uit om wetenschappelijke vragen binnen de sector op masterniveau te analyseren en over hun bevindingen te rapporteren.

2.3 Werkvormen

Om diepgaand leren te stimuleren, zetten de opleidingen een variatie aan werkvormen in. Studenten worden daarbij zoveel mogelijk geactiveerd. Naast traditionele hoorcolleges die voornamelijk gericht zijn op kennisontwikkeling, worden er ook colleges aangeboden die vertrekken van zelfstudie-opdrachten. Tijdens de lessen wordt er ook regelmatig gebruik gemaakt van casussen, zodat studenten leren hoe ze de reeds geziene leerstof op een geïntegreerde manier kunnen toepassen op een concreet probleem.

Klinische, communicatieve en wetenschappelijke vaardigheden worden aangeleerd en geoefend in **practica en werkzittingen**, die docenten de mogelijkheid geven om gericht training en feedback te geven. Gedurende werkzittingen gaan studenten verder aan de slag met geziene leerstof, terwijl practica dienen om bepaalde vaardigheden effectief in te oefenen en uit te voeren. Tijdens deze sessies voeren studenten zowel individueel (bijv. gebruiken van databanken) als in groep (bijv. samen een casus bestuderen en presentatie voorbereiden) opdrachten uit, zodat zij ook de rol van samenwerker leren opnemen. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van **peer-assisted learning**, waarbij student-opleiders worden ingeschakeld om studenten te begeleiden bij het aanleren en oefenen van een aantal instrumenteel-technische vaardigheden. Complexe vaardigheden worden aangeleerd aan de hand van simulatieonderwijs in het vaardigheidscentrum (bijv. ontzenuwing van een tand; kroonpreparatie).

De integratie van theorie en praktijk wordt verder bevorderd door **werkplekieren**, waarbij studenten zich de zeven CanMeds-rollen op een geïntegreerde wijze eigen maken binnen de klinische beroepscontext. Tijdens een kijkstage komen studenten reeds vanaf de bachelorfasen in contact met verschillende vormen van dienstverlening. Tijdens een interne en een externe praktijkstage zetten studenten hun geleerde kennis om in de praktijk en tonen zij in de master hun bekwaamheid als toekomstig mondarts aan.

2.4 Evaluatie

De opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde streven naar een gevarieerd aanbod aan **formatieve en summatieve evaluatievormen**. De meeste opleidingsonderdelen worden geëvalueerd aan de hand van schriftelijke of mondelinge examens, die niet enkel de kennis van studenten testen maar die eveneens inzicht en het redeneervermogen van studenten evalueren. Aan het einde van de masteropleiding dienen studenten een stationsproef af te leggen die gericht is op het evalueren van hun analytisch, synthetisch en probleemoplossend vermogen.

Voor de evaluatie van de wetenschappelijke vaardigheden wordt er gebruik gemaakt van **mondelinge presentaties en schriftelijke oefeningen** (o.a. schrijven van een wetenschappelijke samenvatting; zgn. abstract). Als sluitstuk van de wetenschappelijke vorming dienen de studenten een **masterpaper** uit te werken onder begeleiding van een (co-)promotor. Bij het schrijven van de masterpaper dient de student te tonen dat hij/zij in staat is om zelfstandig een klinisch probleem wetenschappelijk te analyseren en hierover te rapporteren.

De manuele en communicatieve competenties worden tijdens de werkzittingen en (pre)klinische vaardigheidstraining bijgestuurd en beoordeeld aan de hand van verschillende feedback- en evaluatievormen, waaronder feedback van de supervisor of stagemeester en een elektronisch portfolio waarin de studenten hun leerproces documenteren.

In het kader van **het facultaire toetsbeleid** ondernemen de opleidingen bachelor en master in de tandheelkunde verschillende initiatieven om de kwaliteit en transparantie van de toetsing te bewaken. De correctheid van de ECTS-fiche wordt nauw bewaakt en studenten worden tevens bij aanvang van de lessenreeks op de hoogte gebracht van de vorm, inhoud en beoordelingscriteria van de evaluaties en hun relatie met de beoogde leerresultaten.

Bijlage 1: Opleidings specifieke leerresultaten

Bachelor in de tandheelkunde

Domein 1: Professionele Attitude en Gedrag.

1. Bereidheid tot het bijsturen van het eigen (professioneel) denken en handelen, op basis van zelfreflectie en feedback om het eigen leerproces te optimaliseren.
2. Bewust zijn van professionele en deontologische verantwoordelijkheden bij het verstrekken van tandheelkundige zorg aan individuele patiënten.
3. Constructief samenwerken met begeleiders, collega's, hulppersoneel en andere zorgverleners, in een opleidingsgerelateerde klinische en niet-klinische context.
4. Inschatten van mogelijke risico's voor patiënt, zorgverlener en hulppersoneel bij tandheelkundige zorgverlening.

Domein 2: Communicatieve en Sociale Vaardigheden.

5. De principes van communicatie kennen en toepassen in een (klinische) opleidingsgebonden context.

Domein 3: Kennis Bezitten, Verzamelen en Benutten.

6. Inzicht hebben in de werking van de cel, de weefsels, de organen en het menselijk lichaam in normale en pathologische omstandigheden.
7. Inzicht hebben in de oorzaken, klinische verschijnselen en behandelingsprincipes van de meest voorkomende tandheelkundige aandoeningen.
8. (Internationale) literatuurbronnen raadplegen en beoordelen op hun wetenschappelijke waarde.
9. Kennis hebben van de basisprincipes van de methodologie van wetenschappelijk onderzoek en kunnen een onderzoeksvraag formuleren en uitwerken

Domein 4: Klinisch Documenteren.

10. In een begeleide context en binnen een eenvoudige klinische setting de medische, orale en dentale toestand van een patiënt, inclusief de psychologische en sociale context, in kaart brengen via gepast onderzoek.

Domein 5: Diagnose en Behandelplanning.

11. In een begeleide context en in eenvoudige klinische situaties tot een diagnose en een behandelplan komen dat beantwoordt aan de noden en behoeften van de patiënt.

Domein 6: Therapie, Herstel en Behoud van (Mond)Gezondheid.

12. In een begeleide context, eenvoudige preventieve en interventionele behandelingen toepassen om de (mond)gezondheid van patiënten te vrijwaren en/of te herstellen.

Domein 7: Preventie van (Mond)Gezondheid.

13. Onder begeleiding preventief en gezondheid bevorderend advies verlenen aan individuen en groepen inzake mondzorg.

Master in de tandheelkunde

Domein 1: Professionele Attitude en Gedrag.

1. Vertonen van een professionele, onderzoeksgerichte, analytische, probleemoplossende, en planmatige attitude in een tandheelkundige context.
2. Gepaste houding en gedrag vertonen tegenover patiënten en andere leden van het tandheelkundig team op basis van een niet-discriminerende ingesteldheid, met oog voor veiligheid en respect voor sociale, etnische, culturele, religieuze en andere diversiteit.
3. De attitude bezitten tot permanente kennisontwikkeling en levenslang leren om zich na de opleiding verder te ontplooiën en bij te scholen (zowel klinisch als wetenschappelijk) en om een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van het tandheelkundig vakgebied.
4. Deontologisch handelen rekening houdend met het bredere gezondheidssysteem, wettelijk kader en de financieel-economische implicaties van tandheelkundige zorgverstrekking voor de maatschappij en de patiënt.

Domein 2: Communicatieve en Sociale Vaardigheden.

5. Effectief, interactief en reflectief interageren met patiënten, begeleiders en professionelen in een interdisciplinaire en interprofessionele context.

Domein 3: Kennis Bezitten, Verzamelen en Benutten.

6. Complexe biologische, medische, technische en klinische wetenschappen toepassen in normale en pathologische omstandigheden in de tandheelkunde.
7. Internationale literatuurbronnen raadplegen, kritisch analyseren en toepassen in de klinische praktijk en het onderzoek.
8. Wetenschappelijk onderzoek in het domein van de tandheelkunde verrichten conform de internationale wetenschappelijke standaarden.

Domein 4: Klinisch Documenteren.

9. Een hulpvraag, anamnese, medische, orale en dentale status bij een patiënt onderzoeken en rapporteren, inclusief het selecteren, uitvoeren en interpreteren van de aangewezen diagnostische testen.

Domein 5: Diagnose en Behandelplanning.

10. Via klinisch redeneren en besluitvorming tot een diagnose komen en een daaraan gekoppeld behandelplan dat beantwoordt aan de noden en behoeften van de patiënt.

Domein 6: Therapie, Herstel en Behoud van (Mond)Gezondheid.

11. Herkennen van de limieten van eigen kennis en vaardigheden en in deze gevallen de patiënt adequaat doorverwijzen naar andere (mond-) gezondheidszorgprofessionals.

12. Preventieve en interventionele behandelingen bieden kaderend binnen eerstelijns zorgverlening om de (mond)gezondheid van patiënten te vrijwaren en/of te herstellen

Domein 7: Preventie van (Mond)Gezondheid.

13. Preventief en gezondheid bevorderend advies inzake mondzorg verlenen aan individuen, families en groepen in de maatschappij

14. Inschatten van de impact van orale pathologie op de gezondheidszorg en de maatschappelijke context en omgekeerd.

FACULTEIT TANDHEELKUNDE
Campus Gasthuisberg ON2
Herestraat 49
3001 LEUVEN, België
tel. + 32 16 37 76 66
<http://med.kuleuven.be/nl>

LID VAN **ASSOCIATIE
KU LEUVEN**